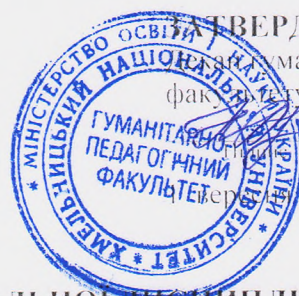

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРИТВЕРДЖУЮ

факультету гуманітарно-педагогічного

Неля ПОДЛЕВСЬКА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

серпень 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української літератури

Назва дисципліни

Галузь знань – А Освіта

Спеціальність – А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Середня освіта (Польська мова та зарубіжна література, Українська мова і література)

Обсяг дисципліни – 4 кредитів ЄКТС. **Шифр дисципліни** – ОФП.14.

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (фахової підготовки)

Факультет – гуманітарно-педагогічний

Кафедра – української філології

Форма здобуття освіти			Загальний обсяг	Кількість годин							Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю		
Д	Курс	Семестр		Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття							Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Залік	Іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	2	4	120	50	16		34		70			+		
З	1	2	4	120	12	8		4		108			+		

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Польська мова та зарубіжна література, Українська мова і література)» за спеціальністю А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»

Робоча програма складена

Підпис(и) автора(ів)

канд. філол. наук, доц. Любов ОЛІЙНИК

Науковий ступінь, учено звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри української філології

Протокол від 29 серпня 2025 № 1. Зав. кафедри

Підпис

Анатолій ЯНЧИШИН

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету

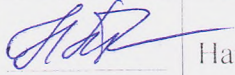
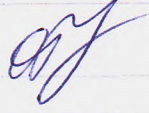
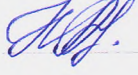
Підпис

Неля ПОДЛЕВСЬКА

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри слов'янської філології, канд. філол. наук, доц.	Гуманітарно-педагогічний факультет		Наталія ТОРЧИНСЬКА
Гарант освітньо-професійної програми, канд. пед. наук, доц.	Гуманітарно-педагогічний факультет		Оксана РАНЮК
Декан	Гуманітарно-педагогічний факультет		Неля ПОДЛЕВСЬКА

3 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Історія української літератури» є обов'язковою фаховою дисципліною і займає провідне місце у підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Польська мова та зарубіжна література. Українська мова і література)» в межах спеціальності А4 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)».

Пререквізити – ОЗП.02 Вступ до літературознавства.

Кореквізити – ОФП.08 Курсова робота з методики навчання української / зарубіжної літератури, ОФП.17 Методика навчання української та зарубіжної літератур, ОФП.19 Педагогічна практика (пропедевтична), ОФП.21 Педагогічна практика з української мови і літератури у закладах загальної середньої освіти, Комплексний атестаційний іспит з предметної спеціальності «Середня освіта (Українська мова і література)».

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

– **компетентності**: ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; ЗК2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ФК1. Здатність виконувати вимоги Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності з урахуванням предметної спеціальності; ФК3. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; ФК7. Здатність розвивати в учнів критичне мислення;

– **програмні результати навчання**: ПРН1. Знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності; ПРН7. Демонструвати академічні знання з освітньої галузі/навчального предмету (інтегрованого курсу) і володіти методиками і технологіями моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; ПРН12. Застосовувати методики і технології розвитку критичного мислення в учнів; ПРН14. Володіти методиками формування та розвитку ціннісних ставлень в учнів; ПРН38. Уміти характеризувати українську національну ідентичність та її ознаки; використовувати способи та методи психологічної саморегуляції й допомоги, засоби забезпечення безпеки/самобезпеки в умовах надзвичайних ситуацій, надавати домедичну допомогу; ПРН40. Доводити конкретними прикладами зв'язок між різними рівнями системи іноземної мови, інтерпретувати мовний та мовленнєвий матеріал з урахуванням спільних рис і відмінностей державної та іноземної мов; ПРН41. Аналізувати, коментувати, реферувати та перекладати тексти художнього, публіцистичного, науково-популярного і ділового стилів, використовуючи словники різних типів; ПРН42. Характеризувати тенденції, етапи і особливості літературного процесу країн у різні епохи, аналізувати художні твори за їхніми ознаками та в контексті епохи, оперуючи відповідною термінологією; ПРН43. Аудіювати й створювати тексти різних стилів і жанрів. ПРН44. Застосовувати різні види аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

Мета дисципліни. Ознайомити студентів із особливостями зародження, становлення, розвитку та функціонування давньої української літератури від перших писемних пам'яток до кінця XVIII століття; охарактеризувати основні літературні напрями і стилі початкового і найтривалішого періоду розвитку української письменства, що є основою становлення і розвитку нової української літератури; показати настановчі традиції.

Предмет дисципліни. Початковий і найдавніший період розвитку української літератури, що дає можливість осмислення багатьох явищ мистецтва в житті українського народу, котрі засвідчують високий інтелектуально-культурний рівень предків і визначає місце давньої української літератури серед західноєвропейських літератур кількох епох, а саме: Середньовіччя, Ренесансу, бароко та класицизму. Одночасно вивчення давньої української

літератури дає можливість визначити основні тенденції розвитку літератури XIX і XX століття.

Завдання дисципліни. Надати студентам знання про основні тенденції і проблеми розвитку давньої української літератури, етапи її розвитку, про творчість найбільш відомих письменників виучуваного періоду і жанрову своєрідність їх творів, аби вони орієнтувались в літературному процесі, володіли навичками аналізу художніх творів, визначали їх місце в літературному контексті.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни здобувач має: *вміло використовувати* понятійний апарат; *здійснювати* історико-літературний та художній аналіз творів; *визначати* відповідність літератури давнього періоду і характерних рис відповідної історичної епохи; *вільно орієнтуватися* у літературно-критичних джерелах; *окреслити* взаємозв'язки літератури з життям; *виявляти* характерні риси епох, відображених в художньому творі; *з'ясовувати* місця і значення кожного твору у доробку письменника, в літературному процесі вказаного періоду; *здійснювати* аналіз проблематики та ідейного змісту твору; *сформувати* навички складання характеристики героя твору, написання рецензії (відгуку) на самостійно прочитану книжку.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	Лекції	Прак-тичні заняття	СРС	Лекції	Прак-тичні заняття	СРС
Тема 1. Вступ. Перекладна література Київської Русі	2	2	4	2	2	27
Тема 2. Оригінальна література Київської Русі	4	2	8			
Тема 3. Українська література пізнього Середньовіччя	4	2	8	2		27
Тема 4. Загальні тенденції розвитку літератури доби Ренесансу.	2	2	6			
Тема 5. Виникнення та розвиток полемічної літератури в Україні.	2	2	6	2	2	27
Тема 6. Українське бароко. Література II половини XVI – XVII ст.	8	2	16			
Тема 7. Історична та мемуарна проза XVIII ст.	2	2	6	2		27
Тема 8. Література пізнього бароко. Драматичне та поетичне мистецтво XVIII ст.	8	4	16			
Разом:	32	18	70	8	4	108

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Перекладна література Київської Русі. Доба монументального та орнаментального стилю. Предмет і завдання курсу. „Давньоруська” чи „давньоукраїнська” література. Періодизація давньої української літератури. Самобутні риси давнього письменства. Становлення і розвиток давньоруської писемності. Іван Франко про давність і окремішність української літератури. Перша гіпотетична пам'ятка дайбожичів — "Послання оріян хозарам", обстоювання принципів батьківської віри, стилістика твору. Договори князя Олега з греками. "Велесова книга" — доля та проблеми цієї гіпотетичної язичницької пам'ятки, її естетичне значення, спроба національної та духовної ідентифікації". Історичні умови виникнення перекладної літератури, її специфічні риси. Загальна характеристика літератури монументального та орнаментального стилю. Спільне та відмінне в розвитку літератури XI ст. та XII – XIII ст. Жанрова своєрідність перекладної літератури Київської Русі. Значення перекладної літератури. Літ.: [1] с. 7-61; [2] с. 5-45; [3]; [4] с. 13-17; [9]; [11]; [15]	2
2	Тема 2. Оригінальна література Київської Русі. Історичні умови виникнення літописання. Ідейно-художня своєрідність літописів «Київської Русі». Формування осередків книжників. Книжники кола Ярослава Мудрого (софійський гурток), книжники Києво-Печерського і Видубицького монастирів. «Повість временних літ» – визначна пам'ятка оригінальної літератури. Джерела літопису. Особливості композиції. Мова «Повісті минулих літ». Авторство «Повісті минулих літ». Діяльність Нестора. „Київський літопис” як органічне продовження «Повісті минулих літ». Епічна література Київської Русі. „Слово о полку Ігоревім” – визначна пам'ятка доби орнаментального стилю. Особливості повісткування, гіпотези щодо авторства. Композиція „Слова”. Складність стилістичних засобів. Система образів пам'ятки. Образи Руської землі і князів як центральні образи твору. Визначне місце твору в історії української літератури. Літ.: [1] с. 62-161; [2] с. 49-63; [4]; [9] с. 24-35; [11] с. 27-41; [15] с. 43-71	2
3	Тема 3. Ораторсько-проповідницька та агіографічна проза Київської Русі. Паломницька література. Творчість Кліма Смолятича. Ораторські твори. Урочиста ораторська проза. «Слово про закон і благодать» Іларіона. Літературно-ораторська спадщина Кирила Турівського. Виникнення житійної літератури. Канонізація руських святих. Життя Ольги та Володимира, Бориса та Гліба, Феодосія Печерського. »Повчання» Володимира Мономаха. Дидактичний та автобіографічний характер твору. Паломництво як феномен середньовічної літератури. Паломницька література. «Моленіє» Данила Заточника. Передумови та причини появи «Ходіння» ігумена Даніїла. Історичні умови подорожі та їхнє відображення у творі. Образ оповідача. Літ.: [1] с. 62-161; [2] с. 49-63; [4]; [9] с. 24-35; [11] с. 27-41; [15] с. 43-71	2

4	Тема 4. Українська література пізнього Середньовіччя. Історичні умови розвитку літератури пізнього Середньовіччя. Продовження традицій літописання. «Галицько-Волинський літопис». Жанрова самобутність твору, риси вояцької повісті в ньому. Авторство. Типи образів князів. Західно-руські літописи. Києво-Печерський патерик. Листування Симона і Полікарпа як основа Києво-Печерського патерика. Структура пам'ятки, її джерела, нові редакції. Поетика патерикових новел. Літ.: [1] с. 162-184; [2] с. 57-67; [3] с. 17-25; [9] с. 31-38; [11] с. 41-51; [15] с. 65-71	2
5	Тема 5. Українська література пізнього Середньовіччя (друга половина XIII – XV ст.). Есхатологічні мотиви в українській літературі пізнього Середньовіччя. «Слово о погибели Руской земли». Житійна література кінця XIII – першої половини XIV. Серапіон Володимирський як знакова постать своєї доби. «Слово о Лазаревом воскресении». Іван Франко про твір. Перекладна література доби Пізнього Середньовіччя. Другий південнослов'янський вплив. "Плетіння словес". Творчість Кипріяна та Григорія Цамбалаків. Література «ожидовілих» та її місце в українській духовній культурі II половини XV ст. Літ.: [1] с. 162-184; [2] с. 57-67; [3] с. 17-25; [9] с. 31-38; [11] с. 41-51; [15] с. 65-71	2
6	Тема 6. Загальні тенденції розвитку літератури доби Ренесансу. Українська латиномовна література як форма синтезу вітчизняних та загальноєвропейських традицій. Гуманізм як напрям епохи українського Відродження. Літописання XIV – XV ст. Розвиток книгодрукування. Діяльність братств. Українська латиномовна література як форма синтезу вітчизняних та загальноєвропейських традицій. Літературна спадщина Юрія Дрогобича. Ідейно-тематичне спрямування поезії Павла Русина. Поетична спадщина Миколи Гусовського. Ренесансні мотиви в поезії Станіслава Оріховського. Поема Себастьяна Кленовича «Роксоланія» як найвизначніший твір української латино мовної поезії. Літ.: [2] с. 75-804; [9] с. 31-38; [11] с. 41-51; [15] с. 65-71	2
7	Тема 7. Виникнення та розвиток полемічної літератури в Україні. Гене́за української полемічної літератури. Герасим Смотрицький- видатний полеміст. „Ключ царства небесного”. Видатні полемісти: Василь Суразький, Стефан Зизаній, Христофор Філалет. „Пересторога” невідомого автора. „Тренос” Мелентія Смотрицького – найдосконаліший та найгостріший твір полемічної літератури. Іван Вишенський – видатний полеміст-сатирик, культурний і громадський діяч. Два періоди в творчості полеміста. Публіцистичні послання на Україну. „Послання до єпископів” – найгостріший та найдосконаліший твір І. Вишенського. Значення творчості письменника. Літ.: [1] с. 185-235; [2] с. 67-75; [3]; [9]; [11]; [15]	2
8	Тема 8. Українське літературне бароко. Характерні риси доби бароко як епохи та художнього стилю (термін «бароко», датування, проблеми дослідження). Гене́за українського літературного бароко. Поетики і риторики. Літ.: [1] с. 236-291; [2] с. 67-75, 107-175; [4]; [7] с. 91-108; [11]; [15]	2

9	Тема 9. Українське віршування XVII ст. Стан розвитку віршованого жанру на Україні. Латиномовна поезія. Виникнення українського силабічного віршування. Жанрове розмаїття поезій. Історичні вірші, відображення в них героїчних подій минулого. Шкільна поезія: етикетна (панегерична), елегії, епіграми, курйозні вірші, духовна і світська лірика. Творчість Івана Величковського та Климентія Зиновіїва, історико-пізнавальний зміст їхніх поезій. Риси барокового стилю в поезії Л. Барановича, Данила Братковського. Літ.: [1] с. 236-291; [2] с. 67-75, 107-175; [4]; [7] с. 91-108; [11]; [15]	
10	Тема 10. Ораторсько-проповідницька та полемічна проза зрілого бароко. Особливості барокового стилю проповіді. Проповідницькі твори І.Гаятовського, Л.Барановича, А. Радивиловського. Катехизисне проповідкування. Особливості полемічних творів Могилянської доби. Літ.: [1] с. 236-291; [2] с. 67-75, 107-175; [4]; [7] с. 91-108; [11]; [15]	
11	Тема 11. Драматичне мистецтво XVII ст. Становлення драматургії. Основні види драм. Друковані твори Якова Гаватовича. Стан розвитку української барокової драми. Жанрова система української драматургії. Найпомітніші шкільні драми: „Алексей, человек божій” та великодні містерії „Царство Натури Людской” і „Слово о збуренню пекла”. Літ.: [1] с. 236-291; [2] с. 67-75, 107-175; [4]; [7] с. 91-108; [11]; [15]	
12	Тема 12. Історична та мемуарна проза бароко. Історична проза II половини XVII ст. „Синопис”. Козацькі літописи XVII-XVIII ст., їх місце і роль в історії української літератури. Літопис Самовидця. Особливості композиції та структури твору. Літопис „Действия презрельной брани”, ймовірний автор – Григорій Грабянка. Літопис Самійла Величка – велика історична повість. Барокова образність пам’ятки, проблеми авторства твору, синкретизм жанру, композиційні особливості. Образна система «Історії Русів». Літ.: [1] с. 292-306; [2] с. 175-181; [3] с. 78-98, 117-130; [5]	
13	Тема 13. Шкільна та вертепна драма XVIII ст. Стан розвитку драматургії у XVIII ст. Драматургія. „Милість Божа” – перший драматичний твір на історичній основі. Творчість Феофана Прокоповича. «Володимир» - найвизначніший твір української драматургії XVIII ст. Художня специфіка вертепної драми. Літ.: [1] с. 324-374; [2] с. 135-156, 182-203; [3]	
14	Тема 14. Особливості розвитку паломницького жанру у XVIII ст. Модифікація паломницького жанру. Творчість паломників XVIII ст. «Путь» Макарія і Сильвестра. «Мандрівка» Іполита Вишенського. «Мандри» Василя Григоровича-Барського. Літ.: [1]; [2]; [3]; [5].	
15	Тема 15. Поезія XVIII ст. Гумористичні та сатиричні твори. Різдвяні та великодні вірші, їх травестійно-бурлескний характер. . Передумови розвитку творчості мандрівних дяків. Жанрова природа їх творчості. Особливості розвитку віршування на Україні. Мандровані дяки, їхня літературна й культурно-просвітницька діяльність. Творчість Івана Некрашевича. Жанрово-тематична своєрідність лірики XVIII ст. Вірші на громадянську тематику. Елегійна поезія. Духовна лірика. Літ.: [1] с. 324-374; [2] с. 135-156, 182-203; [3]	

16	Тема 16. Григорій Савич Сковорода – видатний український філософ і письменник. Життєвий шлях Г. С. Сковороди. Філософські й педагогічні погляди мислителя. Значення творчості Г. С. Сковороди в українській літературі. Новаторські пошуки автора у поетичному жанрі. Поетична збірка «Сад божественних пісень»: основні мотиви. Внесок письменника в утвердження жанру байки. Збірка «Байки Харківські» – нове явище у літературі. Філософські твори письменника, їх основні ідеї та положення. Літературне значення притч Г. Сковороди. Традиції давнього письменства у новій українській літературі. Літ.: [1] с. 375-386; [2] с. 204-214, 266-275; [3]; [5]	
	Разом:	32

Перелік оглядових лекцій для студентів **заочної** форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Оригінальна та перекладна література Київської Русі Літ.: [1] с. 7-61; [2] с. 5-45; [3]; [4] с. 13-17; [9]; [11]; [15]	2
2	Література Пізнього Середньовіччя та Відродження Літ.: [1] с. 185-235; [2] с. 67-84; [3]; [9] с. 31-38; [11] с. 41-51; [15] с. 65-71	2
3	Література Раннього Бароко Літ.: [1] с. 236-291; [2] с. 67-75, 107-175; [4]; [7] с. 91-108; [11]; [15]	2
4	Література Пізнього Бароко Літ.: [1] с. 236-291; [2] с. 67-75, 107-175; [4]; [7] с. 91-108; [11]; [15]	
	Разом:	8

5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ практичного заняття	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Перекладна література Київської Русі. Літ.: [1] с. 7-61; [2] с. 5-45; [3]; [4] с. 13-17; [9] с. 5-23; [11] с. 11-23; [15] с. 3-19	2
2	Оригінальна література Київської Русі. Літописи. Літ.: [1] с. 62-161; [2] с. 49-63; [4]; [9] с. 24-35; [11] с. 27-41; [15] с. 43-71	2
3	«Слово о полку Ігоревім» Літ.: [1] с. 62-161; [2] с. 49-63; [4]; [9] с. 24-35; [11] с. 27-41; [15] с. 43-71	2
4	Українська латиномовна та польськомовна література Літ.: [2] с. 75-804; [9] с. 31-38; [11] с. 41-51; [15] с. 65-71	2
5	Полемічна література Літ.: [1] с. 185-235; [2] с. 67-75; [3]; [9]; [11]; [15]	2
6	Поезія Івана Величковського. Проповіді Антонія Радивиловського Літ.: [1] с. 236-291; [2] с. 67-75, 107-175; [4]; [7] с. 91-108; [11]; [15]	2
7	Історична та мемуарна проза XVIII ст. Літ.: [1] с. 292-306; [2] с. 175-181; [3] с. 78-98, 117-130; [5]	2
8	Поетичне та драматичне мистецтво XVIII ст. Літ.: [1] с. 324-374; [2] с. 135-156, 182-203; [3]	2
9	Григорій Савич Сковорода – видатний український філософ і письменник Літ.: [1] с. 375-386; [2] с. 204-214, 266-275; [3]; [5]	2
	Разом:	18

Перелік практичних занять для студентів **заочної** форми навчання

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	«Повість минулих літ» Літ.: [1] с. 7-61; [2] с. 5-45; [3]; [4] с. 13-17; [9]; [11]; [15]	2
2	Поетична та драматична література доби Бароко Літ.: [1] с. 236-291; [2] с. 67-75, 107-175; [4]; [7] с. 91-108; [11]; [15]	2
Разом:		4

5.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні домашніх робіт та індивідуальних завдань, тестування з теоретичного матеріалу тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього, до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи студентів **денної** форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1-2	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття №1	7
3-4	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття № 2.	8
5-6	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття № 3. Підготовка до контрольної роботи.	7
7-8	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття № 4.	8
9-10	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття № 5. Підготовка до тестового контролю за матеріалами лекції 1-8	8
11-12	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття № 6.	8
13-14	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття № 7.	8
15-16	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття № 8. Підготовка до захисту індивідуального завдання.	8
17	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до практичного заняття № 9. Підготовка до підсумкового тестового контролю з дисципліни	8
Разом:		70

Здобувачі освіти на початку семестру отримують завдання для індивідуальної роботи: ІДЗ №1 – реферат про літературну діяльність представника українського бароко чи специфіку творів (теми обирають із поданого нижче переліку або самостійно, узгодивши її із викладачем) обсягом до 10 сторінок і презентують (захищають) його із мультимедійним супроводом на 8 практичному занятті; ІДЗ №2 – ведення читацького щоденника, який вони здають на 9 практичному занятті. На самостійне опрацювання виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять питання з кожної теми. Керівництво

самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуальних завдань здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Орієнтовна тематика індивідуального завдання (реферату) для самостійної роботи студентів:

1. Барокова естетика в українській літературі XVII–XVIII століть.
2. Проблема людини і Бога у творчості Іоанікія Галятівського.
3. Ідеї морального вдосконалення у проповідях Антонія Радивиловського.
4. Роль Києво-Могилянської академії у формуванні літератури бароко.
5. Художні особливості збірки «Ключ розуміння» Іоанікія Галятівського.
6. Барокова риторика і метафорика у творах Лазаря Барановича.
7. Синтез релігійного та світського у творчості Симеона Полоцького.
8. Образ світу як театру у літературі українського бароко.
9. Концепція смерті й вічності в українських барокових проповідях.
10. Панегірична поезія як жанр українського бароко.
11. Ідея мудрості та просвітництва у творчості Феофана Прокоповича.
12. Пафос християнської покори і національної гідності в українських барокових текстах.
13. Алгоритм і символ у поезії українського бароко.
14. Вплив релігійної риторики на розвиток художнього слова XVII–XVIII ст.
15. «Світ як книга» — бароковий світогляд у творах українських письменників.
16. Проповідницький стиль як форма вияву барокового мислення.
17. Мотив марнотності земного життя в українській бароковій поезії.
18. Морально-дидактична функція літератури бароко.
19. Українське бароко і європейська традиція: точки перетину.
20. Поетика контрастів у творчості українських письменників XVII століття.
21. Бароковий елемент у поезії Григорія Сковороди.
22. Образ ідеального правителя у бароковій літературі України.
23. Барокова концепція краси у поезії та проповіді.
24. Мова і стиль української барокової проповіді.
25. Традиції бароко в українській літературі XVIII століття.

Вимоги до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми здобуття освіти) та індивідуального домашнього завдання (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (бесіда, демонстрування, з використанням кейсів, презентацій), самостійна робота (індивідуальне домашнє завдання, ведення читачького щоденника, опрацювання теоретичного матеріалу).

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування, розв'язування), наочні (демонстрування, ілюстрування); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- тестовий контроль теоретичного матеріалу;

- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (усне опитування, письмове опитування, самостійна робота, контрольна робота, виконання домашніх завдань);
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, виконувати завдання, брати участь у дискусіях, обговореннях творів, постатей тощо).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані виконувати всі види навчальних робіт у терміни, визначені робочою програмою дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем період, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуальних завдань завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без правомірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків

(мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної та заочної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни може набрати до 100 балів. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного контролю набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів **денної** форми здобуття освіти у 7 семестрі

Аудиторна робота								Контрольні заходи		Самостійна робота		Семестровий контроль	
Другий семестр													
Практичні заняття (мінімум – 6 контрольних точок)								Тестовий контроль:		ІДЗ* 1 реферат	ІДЗ* 2 Читацький щоденник	Сума балів	
1	2	3	4	5	6	7	8	T*1-4	T*5-8	T**8-16	T*1-16		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)													
На занятті здобувачі можуть отримати 6-10 балів								3-5	3-5	12-20	6-10	60-100**	
36-60								6-10		12-20	6-10		

Примітка: ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання; Т* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів **заочної** форми здобуття освіти

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота			Семестровий контроль
Другий семестр					
Практичне заняття		Контрольна робота		Тестовий контроль	Залік
1	2	Якість виконання	Захист роботи	T1-8	
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)					
9-15	9-15	27-45	9-15	6-10	60-100**
18-30		36-60		6-10	

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань: двох теоретичних і одного практичного. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист,

кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне завдання – 15 балами, загальна максимальна сума балів становить 45. Критерії оцінювання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	9	12	15
Теоретичне питання № 2	9	12	15
Практичне завдання	9	12	15
Всього балів	27		45

Примітка. * Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (27 балів) та максимального (45 балів), знаходиться в межах 28-44 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижче наведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати власні твердження щодо визначення стилю, жанру, художніх особливостей тексту; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які

	відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням наведених вище у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (ІДЗ№1 – мінімальний позитивний бал – 12 балів, максимальний – 20 балів; ІДЗ №2 – мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів).

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–13	14–16	17–22	23–25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом

11. Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Предмет і завдання курсу “Давня українська література”.
2. Періодизація давньої української літератури
3. Особливості літератури XI-XVIII ст.
4. Становлення і розвиток української писемності: Загальна характеристика літератури дохристиянської доби
5. ”Велесова. книга “- визначна літературна пам’ятка давньої доби.
6. Будова “Велесової книги”: Зображення в пам’ятці подій героїчного минулого українського народу.
7. Історичні умови розвитку літератури Київської Русі.
8. Перекладна література доби монументального стилю.
9. Оригінальна література Київської Русі
10. ”Повість временних літ” - монументальний історико-публіцистичний твір, найвідоміша пам’ятка давньої літератури.
11. ”Київський літопис” – твір стилю монументального історизму, ознаки світського твору в ньому
12. ”Галицько-Волинський літопис”, його історико-літературна цінність, патріотичний пафос твору.
13. Ораторські твори. Дидактична та урочиста проза
14. ”Слово о полку Ігоревім” як пам’ятка доби орнаментального стилю.
15. Композиція “Слова...” Образи руських князів у творі.
16. ”Слово про закон і благодать” Іларіона.
17. Житійна література Київської Русі.
18. ”Києво-Печерський “патерик – оригінальна пам’ятка житійної літератури.
19. ”Повчання” В.Мономаха, його дидактичне спрямування.
20. Український Ренесанс. Діяльність православних братств
21. Зародження і становлення книгодрукування в Україні. Діяльність І.Федорова.
22. Виникнення і розвиток полемічної літератури на Україні
23. Творчість Г.Смотрицького “Ключ царства небесного” – перший друкований український полемічний твір.
24. Мелентій Смотрицький – найпомітніший представник гуманістичних ідей Ренесансу на Україні.
25. І.Вишенський- видатний полеміст сатирик, культурний і громадський діяч.
26. Творча діяльність І.Вишенського до прийняття Брестської унії 1596р. “Книжка”.
27. ”Послання до єпископів”. Пристрасне викриття злочинів проти народу.
28. Початок розвитку драматургії. Діалоги та інтермедії.
29. Міраклі. Мораліте. Їх роль у розвитку драматичної творчості.
30. Національно-визвольний рух на Україні II половини XVII ст., його вплив на літературний процес.
31. Загальна характеристика прози II половини XVII ст.
32. Лазар Баранович, – його місце і роль в літературному процесі кінця XVII ст.
33. Історична проза II половини XVII ст. “Густинський літопис”.
34. Літопис Підгорецького монастиря “Синопис”. Його значення в літературному процесі XVII ст.
35. Загальна характеристика віршованої літератури XVII ст.
36. Історичні пісні, їх героїчний та патріотичний пафос.
37. Шкільна поезія II половини XVII ст. Їх різновиди.
38. І.Величковський – яскравий представник українського бароко кінця XVII ст.
39. Творчість Климентія Зіновіїва в контексті літературного процесу II половини XVII ст., її історико-пізнавальне значення.

40. Загальна характеристика розвитку драматичної літератури II половини XVII ст.
41. Козацькі літописи як особливий вид давньої української літератури.
42. Літопис Самовидця – вершина українського літописання XVII-XVIII ст.
43. Зображення історичної події в літописі Г.Грабянки.
44. Літопис С.Величка – велика історична повість про минуле українського народу.
45. Значення козацьких літописів для розвитку української літератури.
46. Життєвий і творчий шлях Феофана Прокоповича.
47. Загальна характеристика поетичної творчості Ф.Прокоповича.
48. Драма “Володимир” – визначне явище в історії давньої української літератури.
49. Втілення в головному образі твору – князеві Володимирі – рис самовладного, але розумного правителя.
50. Драматургія XVIII ст. Поєднання у ній традицій української, російської і польської театральних культур.
51. Інтермедії. Розвиток й еволюція цього жанру в XVIII ст.
52. Вертепна драма, її значення для становлення нової української драматургії.
53. Творчість мандрівних діячів.
54. Сатирична поезія як спроба синтезу різномірних художніх елементів на фольклорній основі.
55. Життєвий і творчий шлях Г.Сковороди.
56. Філософські і педагогічні погляди Г.Сковороди.
57. Поетична збірка “Сад божественних пісень” – це уславлення ідей гуманізму, правди.
58. Г.Сковорода – перший український байкар, автор збірки “Байки Харківські”.
59. Образ Григорія Сковороди в мистецтві.
60. Традиції давнього письменства в українській літературі.

12 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Культурологія та культура мовлення» забезпечений необхідними навчально-методичними матеріалами, що розміщені в Модульному середовищі для навчання MOODLE.

13 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп’ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

14. Рекомендована література:

Основна

1. Білоус П. В. Історія української літератури XI — XVIII ст. : навч. посіб. Київ : Академія, 2009. 424 с.
2. Возняк М. С. Історія української літератури: У 2 т. Львів, 1992, 1994.
3. Грушевський М. С. Історія української літератури: У 6 т. Т. 1, 2. Київ, 1993.
4. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ, 1995.
5. Ісіченко І., Архиєп. Історія української літератури: епоха Бароко (XVII–XVIII ст.). Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів, 2011.
6. Історія української літератури: У 12 т. Київ, 2014. Т. 1.
7. Історія української літератури: У 12 т. Київ, 2016. Т. 2.
8. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. *Франко І. Зібрання творів* : У 50 т. Київ, 1984. Т. 41.
9. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ, 2000.

Додаткова

Білецький О. Зібрання творів : У 5 т. Т.1. Київ, 1987.

11. Горський В. С. Нариси з історії філософії культури Київської Русі (середина XII – XIII ст.). Київ, 1993.
12. Зеров М. Лекції з історії української літератури. Торонто, 1997.
13. Золоте слово. Хрестоматія літератури України-Руси епохи середньовіччя / За ред. В. Яременка. Київ, 2002.
14. Історія української літератури : У 8 т. Т. 1. Київ, 1967.
15. Сліпушко О. Література X – XIII ст. Київ, 2005.
16. Соболев В. О. З глибини віків. Кам'янець–Подільський : Абетка, 2002.
19. Яценко Б. Ще раз про „Велесову книгу”. Київ, 2003.
20. Бабич С. Творчість Мелетія Смотрицького в контексті раннього українського бароко. Монографія. Вип. 2. Львів, 2008.
21. Біля джерел українського бароко: Збірник наукових праць. [У надзаг.: Львівська медієвістика. Вип. 3]. Львів, 2010.
22. Дмитро Туптало у світі українського бароко: Збірник наукових праць. [У надзаг.: Львівська медієвістика. Вип. 1]. Львів, 2007.
23. Ісиченко Ігор, Архiepіскоп. Аскетична література Київської Русі. Харків, 2007.
24. Ісиченко Ю. Києво-Печерський патерик у літературному процесі кінця XVI – початку XVIII ст. на Україні. Київ, 1990.
25. Колотило Т.І., Рарицький О.А. Давня українська література : Методично-хрестоматійний посібник для практичних занять з курсу «Історія української літератури X-XVIII ст.». Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський державний університет, інформаційно-видавничий відділ, 2005. 204 с.
26. Кралюк П. Мелетій Смотрицький і українське духовно-культурне відродження кінця XVI – початку XVII ст. Острог, 2007.
27. Криса Б. Пересотворення світу. Українська поезія XVII–XVIII століть. Львів, 1997.
28. Левченко Н. Біблійна герменевтика в давній українській літературі. Харків, 2018.
29. Матушек О. Проповіді Лазаря Барановича в дискурсі українського Бароко. Харків, 2013.
30. Мельник Я. Апокрифічний код українського письменства. Львів, 2017.
31. Олійник Л. В. Наративна стратегія полемічно-публіцистичного трактату «Lithos...» Петра Могили. *Медіапростір*. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2017. Вип. 10. С. 12-18.
32. Олійник Л. В. Українська проповідницька проза першої половини XVII ст. у суспільно-культурному контексті. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. Хмельницький: ХМЦНП, 2017. С. 175-179.
33. Олійник Л. В. Топос Віри у проповідницькій прозі Петра Могили. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. Хмельницький, 2018. С. 131-141.
34. Олійник Л.В. “Казання про владу” Петра Могили як зразок оригінальної барокової проповіді. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. Хмельницький, 2019. С. 40-43.
35. Олійник Л. В. «Книга души, нарицаемая злото» в контексті проповідницької прози Петра Могили. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. Випуск 15. Хмельницький, 2019. С. 136-142.
36. Олійник Л., Приймак І. Жанрово-композиційні особливості проповідей про шлюб Петра Могили та Касіяна Саковича. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки*. Випуск 52. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А. С., 2020. 132 с. С. 66-72.
37. Олійник Л., Папушина В. Естетичні домінанти «вічних образів» у драмах П. Корнеля та Феофана Прокоповича. *Закарпатські філологічні студії*. 2025. № 39. С. 238-241.
38. Пелешенко Ю. Українська література пізнього Середньовіччя (друга половина XIII – XV ст.): Джерела. Система жанрів. Духовні інтенції. Київ, 2004.
39. ПРОСФОНІМА : текст і контекст : зб. наук. праць [у надзаг.: Львівська медієвістика. Вип. 4]. Львів, 2013.
40. Сивокінь Г. Давні українські поетики. Харків, 2001.

41. Сиротинська Н. Перло многоцінне: музично-поетичний світ богородичної гімнографії. Львів, 2014.
42. Соболев В. Літопис Самійла Величка як явище українського літературного бароко. Донецьк, 1996. 2
43. Софронів Л. Старовинний український театр. Львів, 2004.
44. Трофимук М. Латиномовна література України XV–XIX ст.: жанри, мотиви, ідеї. Львів, 2014.
45. Ушкалов Л. Ловитва невловного птаха: життя Григорія Сковороди. Київ, 2017.
- Федорак Н. Вінець і вирій українського бароко. Сім наближень до Григорія Сковороди. Харків, 2020.
46. Федорак Н. Поетика Галицько-Волинського літопису. Львів, 2005.
47. Шевченко І. Україна між Сходом і Заходом: Нариси з історії культури до початку 18 століття. Львів, 2014.
48. Шевчук В. Муза Роксоланська: Українська література XVI–XVIII століть: У 2 кн. Кн. 1: Ренесанс. Раннє бароко. Київ, 2004.
49. Шевчук В. Муза Роксоланська: Українська література XVI–XVIII століть: У 2 кн. Кн. 2: Розвинене бароко. Пізнє бароко. Київ, 2005.
50. Яковенко Н. У пошуках Нового неба: Життя і тексти Йоанікія Галатовського. Київ, 2017.

Інтернет-ресурси

1. Давня українська література: <http://litopys.org.ua/index.html>
2. Грушевський М.. Історія української літератури. В 6-ти ТОМАХ. <http://litopys.org.ua/hrushukr/hrushe.htm>
3. Літературна енциклопедія. Бібліотека української літератури Укрліб : <https://ukrlib.com.ua/dic/>

15 Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека університету. [Електронний ресурс]. URL : <http://library.khmnu.edu.ua/>.
2. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. URL : <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.
3. Модульне середовище для навчання. [Електронний ресурс]. URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=5394>.